

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1
The Relationship Between Skills of School Administrators In
the 21st Century and Academic Administration of Schools
In Mueang Udon Thani Province Under the Office of
Udon Thani Primary Educational Service Area 1

วีรียา มาตะรักษ์¹ ละดา ดอนหงษา²
Weereeya Matarak, Lada Donhongsa

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Correlation) ผลการวิจัยพบว่า 1.ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในอำเภอเมืองอุดรธานี มีการดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านทักษะการเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X}=4.28$)อยู่ในระดับมากและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.15$)อยู่ในระดับมาก 2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี พบว่า มีการดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเท่ากัน 2 ด้านคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลเทียบโอน และด้านการจัดกระบวนการเรียนการ

Received: 2022-07-05 Revised: 2022-08-11 Accepted: 2022-08-15

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยพิจญ์บัณฑิต Master of Education Educational Administration Pitchayabundit College. Corresponding Author e-mail: tayagorn666@mail.com

²คณะศึกษาศาสตร์วิทยาลัยพิจญ์บัณฑิต Faculty of Education Pitchayabundit College e-mail: Pulada2010@gmail.com

สอน($\bar{X}=4.38$)และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.26$) 3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงเส้นระดับสูง ในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ (Keywords): ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21; การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research were 1) to study the skills of school administrators in the 21st Century 2) to study the academic administration of educational Institutions and 3) to study the relationship between the skills of school administrators in the 21st century and the academic administration of educational institutions of the school in Mueang Udon Thani District. Under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area 1 in the academic year 2021, 312 school administrators and teacher, and was determined by using Krejcie and Morgans' table. The proportional random sampling method was applied, and the tools used in the research instrument was a 5 rating-scale estimation scale questionnaire with a confidence factor of .94. The statistics used to analyze the data were mean, standard deviation, Pearson's Simple Correlation Coefficient, and stepwise multiple regression analysis. The results showed that 1. The skills of school administrators in the 21st Century Educational Institutions in Mueang Udon Thani District Under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area 1, the overall operation was carried out. at a high level and all aspects are at a very high level The areas with the highest averages were skills and change. and use of technology ($\bar{X}=4.28$) and the aspect with the lowest average was creative skills, and innovation production ($\bar{X}=4.15$). 2. The academic administration of Educational Institutions In Mueang Udon Thani Province Under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area 1, It was found that the overall operation was at a high level and every aspect is at a high level The aspect with the highest average was 2 items, which were measurement and evaluation, transfer, and teaching and learning process management ($\bar{X}=4.38$) and the aspect with the lowest average was media, teaching and learning innovation ($\bar{X}=4.26$). 3. The relationship between skills of school administrators in the 21st century and academic administration of

educational institutions. There was a statistically significant positive high linear correlation at the .01 level.

Keywords: Skills of School Administrators In the 21st Century; Academic Administration of Schools

บทนำ (Introduction)

โลกในศตวรรษที่ 21 มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการศึกษาที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสมมีความรู้เชิงทฤษฎีมีทักษะ มีคุณธรรมและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จสามารถสนองต่อการแข่งขันและทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (21st Century Skills) (วิจารณ์พานิช. 2555)

การบริหารงานวิชาการเปรียบเสมือนหัวใจของการบริหารการศึกษากิจการการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้นดังที่ ปรียาพรวงศ์อนันตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรการเรียนการสอนงานสื่องานวัดผลและประเมินผลงานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษางานวางแผนการศึกษาการประชุมอบรมทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 เป็นผู้มีความรู้และมีทักษะที่จำเป็นในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา แต่สภาพปัจจุบัน การบริหารวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองอุดรธานี ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยทุกรายวิชาต่ำกว่าระดับเขต แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1, 2565)

จากข้อความดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารงานวิชาการเพราะผู้บริหารเป็นผู้ขับเคลื่อนองค์การไปในทิศทางที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย (Research Hypothesis)

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาอำเภอเมืองอุดรธานีปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,681 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาอำเภอเมืองอุดรธานี ปีการศึกษา 2564จำนวน 291 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5ระดับ

ตอนที่ 3แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5ระดับ (Likert, 1967)

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 ศึกษาทฤษฎีหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเพื่อสร้างเครื่องมือวิจัยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์

3.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

3.3 สร้างแบบสอบถามในการวิจัยตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5ท่าน ตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC)

3.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค(บุญชม ศรีสะอาด 2560: 73)

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองไปใช้เก็บข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและขอรับแบบสอบถามคืน ซึ่งได้รับคืนทั้งหมด 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1. ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่งและขนาดสถานศึกษาผู้บริหาร และครู วิเคราะห์โดยหาความถี่ และร้อยละ

5.2 ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

5.3 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติ ≤ 0.05 แปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้

ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง

ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31-0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01-0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

6.1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94

6.1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.99

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่การวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย(Research Results)

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 85.26 เพศชาย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 14.74 แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.73 ครู จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 93.27

ขนาดของโรงเรียน เป็นขนาดเล็ก จำนวน 102โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 32.69 ขนาดกลาง จำนวน 113โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.22และขนาดใหญ่ จำนวน 97โรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 31.09

2. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยี($\bar{X}=4.28$) รองลงมา คือ ด้านทักษะการบริหารและการปรับตัว($\bar{X}=4.26$) ด้านทักษะความรู้ความรับผิดชอบ($\bar{X}=4.23$)และด้านทักษะการสื่อสารและความร่วมมือ($\bar{X}=4.19$) ตามลำดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะการสร้างสรรค์ผลิตนวัตกรรม($\bar{X}=4.15$)

3. วิเคราะห์การการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด มี 2 ข้อ คือ ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอนและด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.38$)รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการสอน ($\bar{X}=4.30$)ด้านการบริหารพัฒนาหลักสูตรและนำไปใช้ ($\bar{X}=4.29$)ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน($\bar{X}=4.26$)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมและตัวแปร

ตารางที่ 1 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับ
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ทักษะ ของผู้บริหาร การบริหารงาน วิชาการ	การ	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{tot}
X ₁		.889**	.878**	.891**	.885**	.853**	.910**
X ₂		.862**	.850**	.869**	.893**	.852**	.895**
X ₃		.897**	.868**	.896**	.906**	.861**	.917**
X ₄		.867**	.901**	.885**	.893**	.873**	.915**
X ₅		.868**	.894**	.890**	.883**	.843**	.907**
X _{tot}		.918**	.920**	.928**	.934**	.897**	.952**

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีความสัมพันธ์เชิงเส้นระดับสูงในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .952$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทุกด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ทักษะด้านความรู้ ความรับผิดชอบ (X_3) ($r = .917$) รองลงมา คือ ทักษะด้านการเปลี่ยนแปลง และการใช้เทคโนโลยี (X_4) ($r = .915$) และด้านที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ (X_2) ($r = .895$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยีมา รองลงมาคือด้านทักษะการบริหารและการปรับตัว ด้านทักษะความรู้ความรับผิดชอบ และด้านทักษะการสื่อสารและความร่วมมือตามลำดับและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านทักษะการสร้างสรรค์ผลิตนวัตกรรมสาเหตุที่ทำให้ผู้บริหารมีทักษะการเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยีและมีทักษะด้านการบริหารและการปรับตัวอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากโลกในยุคศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสูงมีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์การติดต่อสื่อสารสะดวกมากยิ่งขึ้น และทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันทำงาน จึงทำให้

ผู้บริหาร จะต้องปรับตัว ให้เข้ากับยุคสมัย และคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของ ปรัชยานทกุล (2563) ที่กล่าวว่าผู้บริหารจะต้องใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีให้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีเว็บไซต์ออนไลน์เพื่อการจัดการศึกษา นอกจากนี้ให้มีช่องทางติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองและชุมชน หรือเว็บไซต์ในการติดต่อสื่อสารปรับตัวให้ทันเทียมและเท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบททางสังคมในทุกมิติรอบด้านสอดคล้องแนวคิดของ Crawford (2004) ได้สรุปว่า การเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยีของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะเพื่อความสำเร็จของผู้นำสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องอาศัยการฝึกอบรมหรือ การพัฒนาในทักษะที่สำคัญ ๆ เช่น มีจิตมุ่งสร้างสรรค์ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีและนำเอา เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ทั้งในการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาหลักสูตร การประเมินผล การงบประมาณและอื่น ๆ จนกล่าวได้ว่าเป็นผู้นำแถวหน้าในเรื่องเทคโนโลยี และความสามารถในการบริหารเวลาและความใส่ใจ ผู้นำสถานศึกษาในปัจจุบันและในอนาคตจำเป็นต้องมีการบริหารและการมอบอำนาจ สอดคล้องกับ ณรงค์ชัย บุญประเสริฐ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการแนะนำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามคำสั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพเข้าใจลักษณะของงานและมีการวางแผนในการบริหารสถานศึกษา และมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวัดผล และประเมินผลเทียบโอนรองลงมาคือด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนด้านการนิเทศการสอนและด้านการบริหารพัฒนาหลักสูตรและนำไปใช้ตามลำดับและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนผลการวิจัยบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้าน ด้านการวัดผล และประเมินผลเทียบโอนอาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานวิชาการ คือ งานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษาหรือโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยงาน กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น หลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรวิชาสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาและงานอื่น ๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุน งานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จ สถานศึกษาควรจัดทหะเรียบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของสพฐ. ส่งเสริมให้งานวัดผลมีฐานข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นและปรับปรุงข้อมูลและกำกับติดตามการปฏิบัติงานของงานวัดผลให้ถูกต้องรวดเร็วซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Miller Van (1995 : 175) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้ งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา เป็นงานที่มีการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนรวมทั้งการวัดและประเมินผลเพื่อติดตามการเรียนการสอนทั้งครู

และนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการบริหารในการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ และเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะละเลยไม่ได้สอดคล้องกับ Lee, M, and Vanhorn, James C. (1983) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึงกระบวนการวางแผน ด้านต่าง ๆ โดยการหาวิธีการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับ Ramseyer.J. A and others (1995) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ กนกกร ขาวจันทร์ (2563) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษาตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ทักษะทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงเส้นทิศทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเมืองอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ทักษะด้านความรู้ ความรับผิดชอบรองลงมา คือ ทักษะด้านการเปลี่ยนแปลง และการใช้เทคโนโลยีและด้านที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ ผลจากการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการใช้ความรู้และสติปัญญาในการนำคนอื่นมีทักษะในการแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการบริหารจัดการองค์กร เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกันเป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ผู้อื่นใส่ใจต่อชุมชนอย่างมีความรับผิดชอบสามารถชี้แนะและนำพาองค์กรก้าวสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของณัฐพงษ์ ปริชาชนทกุล (2563) ได้สรุปว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ ความรับผิดชอบ เป็นผู้นำคนอื่นโดยใช้ทักษะการแก้ปัญหาเพื่อนำพาองค์กรก้าวบรรลุจุดมุ่งหมาย เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพสามารถชี้แนะและนำพาองค์กร ก้าวสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกันและเป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ผู้อื่นยอมรับใส่ใจต่อชุมชนขนาดใหญ่อย่างมีความรับผิดชอบพร้อมกันนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธีระพงษ์ เจริญศิริ, มิตรภาณี พุ่มกล่อมและ พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ (2564) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่าโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน

ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการใช้ทักษะในการบริหารงานโดยส่งเสริมและให้โอกาสผู้ร่วมงานให้มีบทบาทเป็นผู้นำเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งผู้บริหารยังส่งเสริมให้บุคลากรมีการนำเสนอความคิดเห็นในการทำงานทำให้มีประสิทธิภาพผลในการบริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำสารสนเทศเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะด้านทักษะการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์นวัตกรรม

1.2 หน่วยงานทางการศึกษา ควรนำข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ประกอบการพิจารณาวางแผนเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ตลอดทั้งพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาซึ่งจะทำให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในเชิงลึก เพื่อเป็นข้อมูลพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID19) เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- ณรงค์ชัย บุญประเสริฐ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล. (2563). ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.

-
- Crawford, L. M. (2004). *High school principal leadership: Practices and beliefs within the learning organization*. PhD. Disscrtation: Northern Illinois University.
- Miller Van. (1995). *The Public Administration School of American School Systems*. New York: Macmillan.
- Ramseyer, J. A and others. (1995). *Factor affecting education administration*. Ohio: Ohio State University.